

Beheersing seldervlieg 2023– BIO

Plantingen met oogst voor half juni beschermen tegen seldervlieg

De larve van seldervlieg kan behoorlijke schade aanrichten door mineervlekken in de bladeren te vreten. In deze proef werden enkele biologische beheersingsstrategieën onderzocht. Insectengaas gedurende een gehele teelt kon schade bijna volledig vermijden. Aangezien een goede monitoringsstrategie nog niet op punt staat, is een goed geplaatste bespuiting moeilijk. De eerste seldervliegen konden niet worden waargenomen waardoor een behandeling met spinosad te laat kwam. Hetzelfde verhaal gold wanneer het gewas afgedekt werd vanaf de eerste waargenomen adulten.

In 2023 veroorzaakten de larven schade eind mei en begin juni. Tegen half juni was alle schade er weer uit gegroeid. Plantingen die vanaf half juni geoogst worden hebben daarom geen nood aan gewasbescherming. Deze periode moet andere jaren gevalideerd worden.

1 TEELTVERLOOP

Proeflocatie	Biologisch perceel Muilshoek, Sint-Katelijne-Waver – PSKW
Bodemtype	Lemig zand
pH en % C	6,9 en 2,4
Proefplan	Gerandomiseerde blokkenproef in drie herhalingen
Gewas (Ras)	Groene selder (Tango)
Opweekmethode	4 cm perspot
Plantafstand	30 cm in de rij, 30 cm tussen de rijen (4 rijen per bed)
Plantdatum	6 april
Oogstdatum	26 juli

BEMESTING

18/02/2023	35 ton/ha runderdrijfmest
6/04/2023	13.9 kg/are Biomix 2 extra (aangevuld tot 325E N)

NATTE, SOMBERE MAAND APRIL

April 2023 was koud, nat en somber. Hierdoor waren de omstandigheden bij het planten niet ideaal. Na het planten werden ze afgedekt met vliesdoek. De planten groeiden moeizaam weg en ondervonden last van de natte omstandigheden. De vliesdoek werd verwijderd op 3 mei. Ondanks de maanden mei en juni droger en zonniger waren, kon de achterstand niet meer worden ingehaald. De selder kwam niet op gewicht waarna er veel schot in kwam.

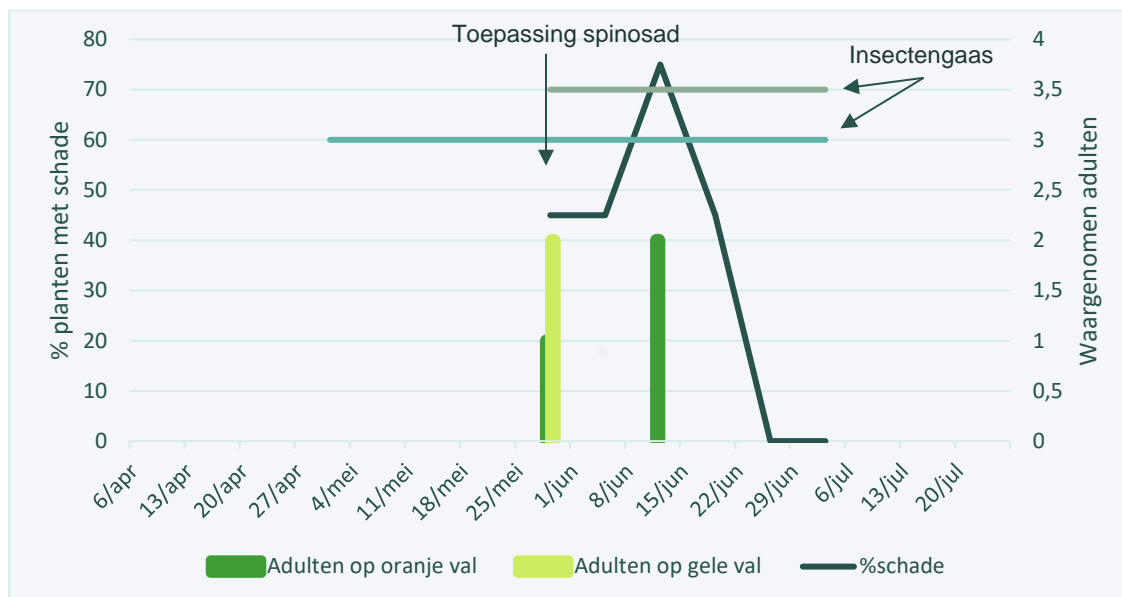
2 PROEFOPZET

Tabel 1: overzicht objecten

Behandelingen	Beschrijving	Datum uitvoering
1) Onbehandeld	Geen gewasbescherming	
2) Insectengaas	Afdekking met Ornata addu 80100	3/mei tot 3/jul
3) Insectengaas adulten	Afdekking met Ornata addu 80100	29/mei tot 3/jul
4) Spinosad adulten	Gewasbespuiting Conserve pro (0,8 L/ha) bij waarnemen eerste adulten	29/mei
5) Spinosad symptomen	Gewasbespuiting Conserve pro (0,8 L/ha) bij waarnemen eerste symptomen	29/mei

De monitoring van de adulten gebeurde met zowel gele plakvallen als oranje wortelvliegvalle.

3 RESULTATEN

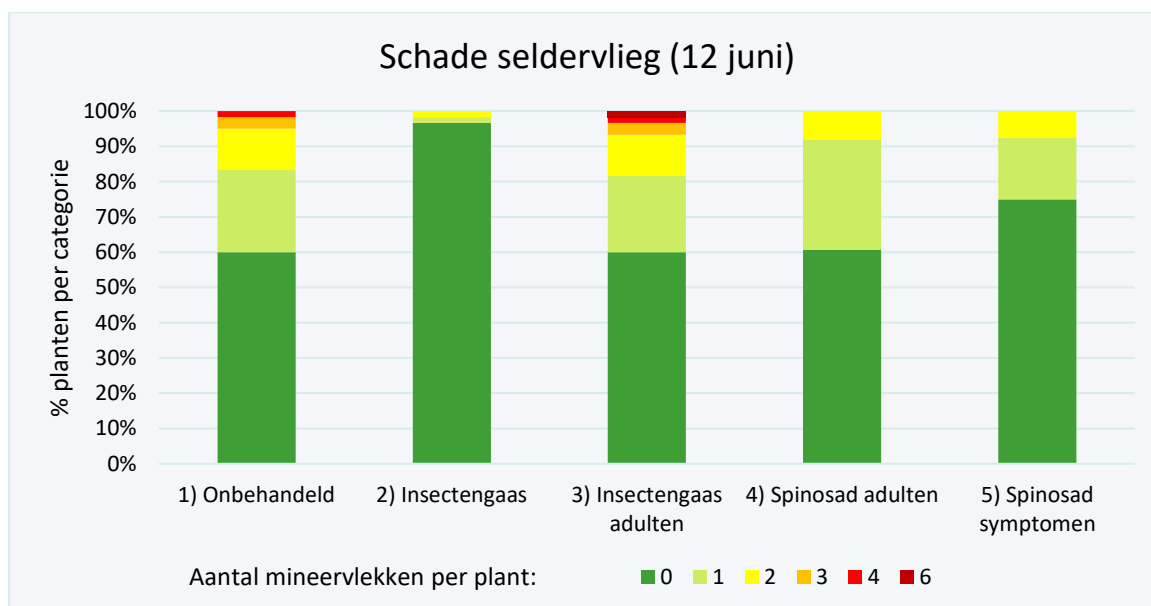

Figuur 1: Proefverloop en monitoring voorkomen adulten seldervlieg en veroorzaakte schade door seldervlieg.

Tabel 2: Gewasbeoordeling en oogstgegevens proef beheersing seldervlieg

Ras	Schade seldervlieg (12 jun)	Schot	Bruto gewicht
	Gem. aantal vlekken/plant	%	Gemiddeld (g)
1) Onbehandeld	0,63 a	80 a	378 c
2) Insectengaas	0,05 b	70 a	666 a
3) Insectengaas adulten	0,72 a	63 a	437 bc
4) Spinosad adulten	0,47 ab	83 a	382 c
5) Spinosad symptomen	0,32 ab	93 a	587 ab

Gemiddelden gevolgd door eenzelfde letter zijn niet significant verschillend (Duncan, $p=0,05$).

Figuur 2: Percentage planten per behandeling met 0 tot 6 mineervlekken per plant veroorzaakt door seldervlieg larven.

Tabel 3: Schade door blindwantsen

Behandeling	% Planten met wantsenschade	Ernst wantsenschade
1) Onbehandeld	93 a	0,63 a
2) Insectengaas	77 a	0,43 a
3) Insectengaas adulten	90 a	0,57 a
4) Spinosad adulten	83 a	0,60 a
5) Spinosad symptomen	90 a	0,55 a

Gemiddelden gevolgd door eenzelfde letter zijn niet significant verschillend (Duncan, $p=0,05$).

4 BESPREKING

MONITORING VERLOOPT MOEILIJK

Volwassen seldervliegen werden gemonitord met gele plakvallen en oranje wortelvlugvallen. Hoewel de adulten makkelijk te herkennen zijn, werden er erg weinig vliegen waargenomen op het perceel. Toch bleken er 70% van de planten aangetast. Bovendien werden de eerste adulten op het perceel pas waargenomen wanneer al 45% van de planten vergevorderde schade vertoonde. Het begin van de vlucht werd dus niet waargenomen. In 2022 werden wel veel grotere aantallen seldervliegen op de oranje wortelvlugvallen gevangen. De schade was dat jaar ook wel nog hoger. Het monitoringssysteem moet dus nog beter op punt gesteld worden.

INSECTENGAAS BIEDT ZEKERHEID

Het object dat afgedekt werd met insectengaas was bijna vrij van seldervliegschade. Dit object was niet afhankelijk van de waarnemingen. De eerste vliegen werden waargenomen op 25 mei. Vervolgens is object 4 en 5 behandeld met spinosad en object 3 afgedekt met insectengaas. Een behandeling met spinosad kon de schade nog beperken (niet significant) ten opzichte van de onbehandelde controle tot zelfs een halvering van de schade. Insectengaas leggen wanneer er al schade aanwezig is, heeft zoals verwacht geen effect. Wanneer in de toekomst het begin van de vlucht waargenomen kan worden, bieden object 3 en 4 meer mogelijkheden.

OOGST NA HALF JUNI ZONDER SCHADE

Hoewel seldervlieg heel wat schade kan aanrichten, komt deze maar in bepaalde periodes voor. Seldervlieg heeft twee vluchten, één in het voorjaar en één in het najaar. In deze proef is enkel de voorjaarsvlucht relevant. De eileg van de adulten leek enkel plaats te vinden in mei. De schade die door de larven veroorzaakt wordt is daarom zichtbaar van eind mei tot begin juni. Nadien kwam er geen nieuwe schade bij, en groeide de bestaande schade er uit tegen half juni. Dit moet andere jaren nog gevalideerd worden, maar dit zou zeggen dat er geen schade meer zichtbaar is bij oogst bij plantingen die na half juni worden geoogst (althans wat betreft de voorjaarsgeneratie). Zolang de plaagdruk niet te hoog wordt om productieverlies of groeiachterstand te veroorzaken is in die plantingen geen gewasbescherming tegen seldervlieg nodig.

EFFECT INSECTENGAAS OP BLINDWANTSEN

Er zijn geen significante verschillen in wantsenschade tussen de verschillende objecten. Toch is een trend zichtbaar dat er minder wantsenschade onder het insectengaas is. Dit ondanks het aantal wantsen op de vangplaten nog toenam na het verwijderen van de netten. Bijkomend onderzoek moet gevoerd worden om het effect van insectengaas en spinosad in kaart te brengen.

5 AFBEELDINGEN

Figuur 1: Schade seldervlieg in selder

6 DANKWOORD

Deze proef werd uitgevoerd in kader van het CCBT-project: "Selderplagen: Beheersing van blindwantsen en selderijvlieg in groene selder".

S. Fleerackers, L. Hellemans

Proefstation voor de Groenteteelt, Sint-Katelijne-Waver